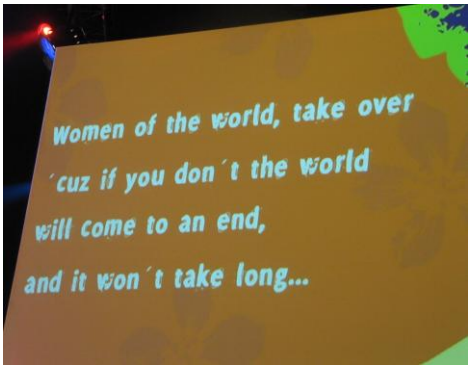
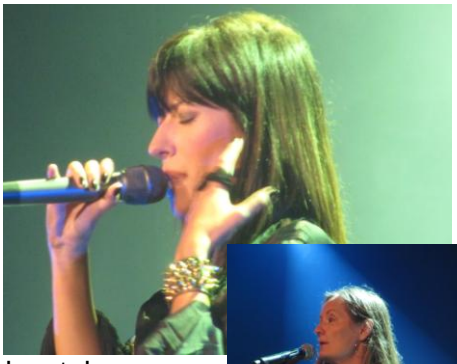
Åhhhh - hildrande du, dette var stort . . .

Heldige var alle de ca. 25 000 innfødte og tilreisende fra all verdens nasjoner med alle nyanser av hudfarger og tungemål som hadde vett til å vende nesen mot Førde og bite seg fast der fra 7. – 10. juli 2011. Festivalen sto i quindenes tegn - Women`s World, en hyllest til sterke kvinner som i tillegg til å være artister også er talerør for spesielle kulturer og tradisjoner eller som har engasjert seg i kvinnesak, sosialt og humanitært arbeid.

Åpningskonserten ble ledet av vår egen store folkemusiker, sanger, komponist mm **Sigrid Moldestad**. Harmonisk, vakker og profesjonell til fingerspissene presenterte hun de øvrige artistene med både vidd og humor i tillegg til egen fremføring av Dan Andersons ”Spelemannen” sammen med bandet sitt. Hun ble ikke en gang vippet av pinnen - bare stum et lite øyeblikk - da hun fikk overrakt ”Musikarprisen 2011” på kr.25 000 av Siren Sundland i Sparebanken Vest.

Portugisisk fadostjerne og tidligere rocke-sanger **Ana Moura** var utrolig vakker (men heldigvis ikke helt perfekt, hadde bittelitt underbitt!) og var sensuell til tusen. Jeg trodde fadosang ville være litt kjedelig i lengden, men hennes sang var bare til å få gåsehud av – kunne hørt på henne i tre timer til! I tillegg fremførte hun Rolling Stoneslåten ”No expectations”! En av gitaristene i bandet hadde forøvrig etternavnet Larsen, kanskje resultat av et norsk besøk i Portugal?

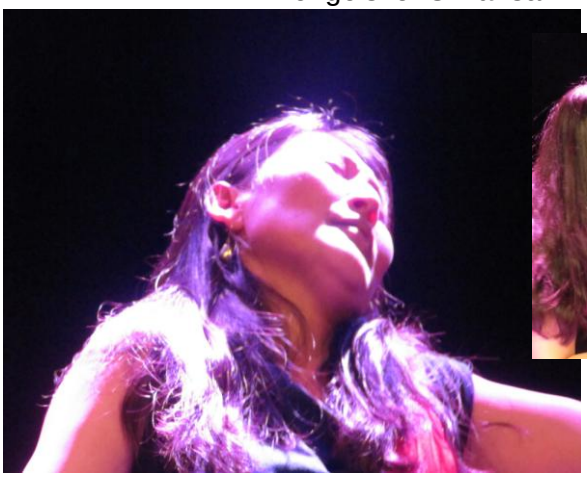

Susanne Rosenberg - svensk folkemusiker, trollbandt oss i en estetisk nytelse av en forestilling med sin helt klokkeklare stemme og ufattelig presise diksjon alene med sin store, blomstrete leirgjøk og sine små bjeller. En himmelsk opplevelse – løp og kjøp musikken hennes!

Gruppen **Violons Barbaras** bestående av tre menn fra hhv Mongolia (hestehårsfele og strupesang), Frankrike (perkusjon med både hender, albu og andre kroppsdeler) og Bulgaria (gadulka, vokal, rødt brusende hår og det breieste smilet man kan tenke seg). Dette var menn som virkelig kunne konkurrere med quindsen hva angår stemning! Mongolsk strupe-sang som jeg aldri har hørt det før fra det høyeste høye til det dypeste dype med vibrasjoner som skar som kniv mot porselen – vanvittig herlig! Humor, svette, galskap og uendelig vart og vakkert i sunn forening. Takk og pris for at vi fikk skviset oss inn til ståplass i det lille lokalet!

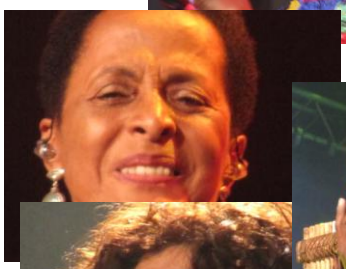

Mongolske **Urna** sammen med sin ungarske felespiller Zoltan Lanos bare MÅ nevnes. I hennes sang og musikk kunne vi tydelig høre både Djengis Kahn med flagrende svart hår på hesteryggen uten sadel i vill galopp over de mongolske steppene og sår, sår lengsel – en magisk opplevelse!

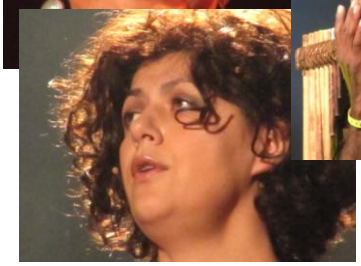
Verdens første jenteband fra Sør-Afrika – **Mahotella Queens**. Nesten 70 år gamle zulukvinner i fri utfoldelse. Startet jenteband for nesten 50 år siden og *still going strong*. Disse damene er ingen hvemsomhelst – har sunget med Miriam Makeba må vite! De hadde riktignok noen cheerlederinnslag som kanskje kunne vært noe mer elegant utført, de var ikke helt synkron for å si det sånn, men damene hadde utrolige sangstemmer, bøttevis med humor og en sjarmfaktor som overgikk de aller fleste!

Jeg ramser opp flere artister, musikere, sangere som også gjorde seg sterkt bemerket: Serbiske **Divna** bestående av to kvinner og fire menn - overjordisk sakralt. Forførende, barfotsyngende **Susana Baca** fra Peru, og meditative **Deba** bestående av tretten kvinner fra øya Mayotte i Det indiske hav, vidunderlige **Julie Fowlis** fra Skottland som sang på gælisk, **Liu Fang** fra Kina som var i ett med sin pipa i tillegg til panføytespillerne **Narasirato** fra Salomonøyene i vill dans, sang og panføytespilling med full krigsmaling og kun lendeklede (de hadde truser under, jeg så etter!).

Førdefestivalens engasjement for unge, talentfulle musikere er viden kjent. **Talent 2011** er et samarbeid mellom Førdefestivalen og Rikskonsertene med støtte fra Utenriksdepartementet og besto av ni fantastiske musikere fra hhv Tyrkia, Serbia og Norge. I EU-prosjektet **Møtested Europa** deltok tretten like fantastiske musikere fra hhv Italia, Hellas, Estland og Norge. Det var nesten rørende å være vitne til hvordan flere av disse unge musikernes selvtillit sakte men sikkert steg i takt med publikums elleville begeistring. Tenk å være en ung og talentfull musiker og allerede nå kunne formidle musikk som griper rett inn i sjelen til folk – hvilken gave! Måtte de fortsette med musikk langt inn i fremtiden slik at de kan glede enda mange, mange flere!

Festivalgallaen lørdag kveld ble ledet av humor- og entertainertrioen **Queendom**. Flotte, verbale og sangsterke damer med røtter i Uganda, Etiopia og Nigeria og som snakket forskjellige norske dialekter! Flere av artistene ble presentert med små og morsomme filmsnutter. Det ble også vist film med et skrått blikk på det ekte, opprinnelige og vakre Førde – som f.eks. all gatekjøkkenmaten og spesielle arkitekturen i tillegg til selvforklarende nynorske gateskilt som ”Opphøgd gangfelt” mm – herlig selvironisk!

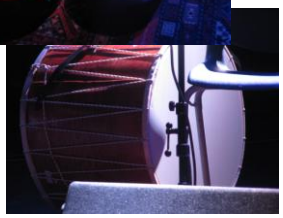

Avslutningskonserten søndag med sigøynernes talskvinne og tre ganger Nobels fredsprisnominerte **Ezma Redzepova** fra Makedonia, var i en klasse for seg. Denne dama på 67 år med seks manns orkester tok pusten fra de fleste. Hun var på scenen i nesten 1 ½ time (siste halvtimen var ekstranummer!) med flere av sine 47 adoptivbarn, noen av dem middelaldrende menn, i tillegg til en adoptivdatter (info fra Bergens Tidende)! Vi som satt på første rad fikk nesten bakoversveis av de to trompetistene som blåste som et trettenmanns serbisk brassband. Dama hadde fargerik og varierende neglelakk på alle sine lange negler, dramatiske, flagrende og flere forskjellige gevanter i tillegg til et utrolig volum i enhver betydning av ordet. Man kan trygt si at dette var et verdig avslutningsfyrverkeri på Førdefestivalen 2011.

Alle Førdehusets saler og trapprom ble benyttet til konserter og buskspel i tillegg til torg og plener, saler og rom og kriker og kroker over alt i byen med omegn. Buss som var inkludert i konsertbillettene, kjørte i skytteltrafikk for å bringe og hente musikkhungrige gjester.

Holdt på å glemme kursene! Fikk info fra sentralt hold om at alle var full-tegnet med 20-25 deltakere. Det var kurs i både magedans, bachata dans (som er..?) og familiedans og -sang med lendekledene fra Salomonøyene. Både Susanne Rosenberg og dronningene Mahotella Queens holdt sang-kurs, heldiggriser som var med der!

Under konsertene fikk vi sitte på første benk sammen med andre viktige personer som var ute på oppdrag for BBC, NRK, Bergens Tidende, you name it ....! De fleste andre fotografene var utstyrt med superkameraer med halvmeterlange linser med diameter på minst 15 cm mens de krøp rundt på gulvene og nesten klatret opp på scenene i sin iver etter å fange de store stjernene. Denne fotografen hadde kompaktkamera, riktignok med teleskoplinse på ca 5 cm, men dog ..., og hun satt på stolen nesten hele tiden. Det blir bilder av sånt også. Kanskje det ikke er utstyret det kommer an på?

Spørsmål: Spiste du noe godt disse dagene?
Svar: Etter frokost gikk det mest i rugsprø med rekeost og en og annen pølse dynket med sennep og et eple i ny og ne. Pytt pytt, det er mye god mat i god drikke!
Spørsmål: Hvordan var været?
Svar: Ha`kke peiling...

For å understreke Førdefestivalens mangfold, siterer jeg fra hjemmesiden deres som igjen har kryssklippet fra egen mikroblogg på Twitter:
"*Sinikka Langeland og Gabriel Fliflet les no bjørneruner på gammal skogfinsk. Livet etter Førdefestivalen vert trøtte greier".*

Tekst: Siren Simpson
Foto: Marit Litangen Erstad
Bergen Internasjonale Folkedansklubb BIF

